

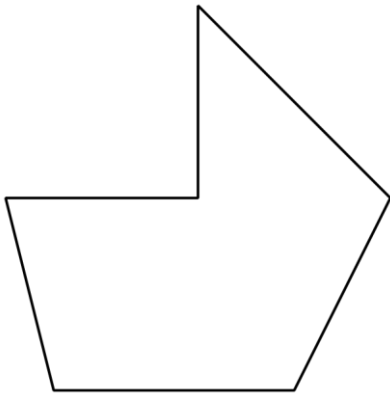
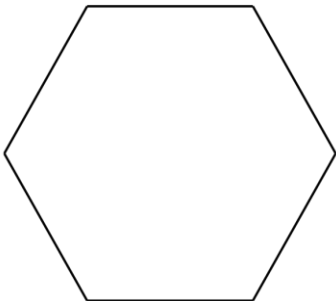
ឯកសារជំនួយគ្រួសារ

ធរណីមាត្រ ពេលវេលា និងប្រាក់

ក្នុងវគ្គនេះ សិស្សផ្តល់ហេតុផលឱ្យជឿដោយប្រើរូប និងគុណលក្ខណៈរបស់ពួកវា និងការបែងចែករូបជាបំណែកស្មើគ្នា។ ការងារនេះជួយបង្កើតមូលដ្ឋានគ្រឹះរបស់ពួកគេសម្រាប់ប្រភាគ។ សិស្សក៏ប្រើការយល់ដឹងរបស់ពួកគេអំពី ទិបួន មួយភាគបួន និងការរាប់រំលងដោយ 5 ដើម្បីប្រាប់ពេលវេលា និងដោះស្រាយបញ្ហារឿងទាក់ទងនឹងលុយ។

ផ្នែក A: គុណលក្ខណៈនៃរូប

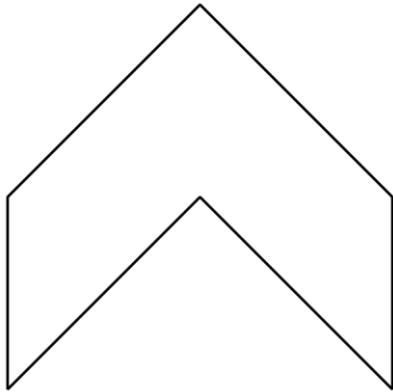
នៅក្នុងផ្នែកនេះ សិស្សបន្ថែមការយល់ដឹងរបស់ពួកគេអំពីធរណីមាត្រពីថ្នាក់មុនៗ ដើម្បីសម្គាល់ និងគូរត្រីកោណ ចតុកោណ រូបបួនជ្រុង ប៉ង់តាកោណ និងឆកោណ។ សិស្សរាប់ជ្រុងដើម្បីកំណត់ឈ្មោះរូប និងរកឃើញថាគ្រប់រូបមានចំនួនមុំដូចគ្នានឹងចំនួនជ្រុង។ ឧទាហរណ៍ សិស្សស្គាល់រូបឆកោណពីការប្រើប្រាស់ប្រាក់ប្រាក់នៅក្នុងថ្នាក់មុនៗ។ ពួកគេពង្រីកការយល់ដឹងរបស់ពួកគេដើម្បីដឹងថា ឆកោណរួមមានរូបណាមួយដែលមានជ្រុងទាំងប្រាំមួយ និងមុំប្រាំមួយ ហើយអាចមើលទៅខុសពីប្រាក់ប្រាក់ដែលពួកគេធ្វើការជាមួយកាលពីអតីតកាល។

ឈ្មោះ:

កាលបរិច្ឆេទ

ពេលវេលា

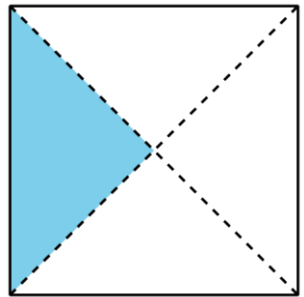

នៅចុងបញ្ចប់នៃផ្នែក សិស្សប្រើការយល់ដឹងរបស់ពួកគេអំពីរូបពីរវិមាត្រ ដើម្បីកំណត់រូបពីរវិមាត្រ (មានកម្រាស់)។ ពួកគេទទួលស្គាល់ថារូបពីរវិមាត្របង្កើតជាទម្រង់មុខរបរមានកម្រាស់ ហើយប្រើឈ្មោះនៃរូបពីរវិមាត្រដើម្បីពិពណ៌នាអំពីរូបមានកម្រាស់។ ឧទាហរណ៍ សិស្សរៀនពណ៌នាគូបជារូបមានកម្រាស់ដែលមានមុខកាំរ័ 6 ទំហំស្មើគ្នា។

ផ្នែក B: ពីរចំណែកស្មើគ្នា បីចំណែកស្មើគ្នា ឬនួនចំណែកស្មើគ្នា

នៅក្នុងផ្នែកនេះ សិស្សយល់ថារូបអាចត្រូវបានបែងចែកទៅជា 2, 3, ឬ 4 ចំណែកស្មើគ្នាហៅថា ពីរចំណែកស្មើគ្នា បីចំណែកស្មើគ្នា ឬនួនចំណែកស្មើគ្នា ឬមួយភាគបួន។ នៅថ្នាក់ទី 1 សិស្សបាន បែងចែករូបជា 2 និង 4 ចំណែកស្មើគ្នា ហើយបានពណ៌នាចំណែកនីមួយៗថា ពីរចំណែកស្មើគ្នា ឬនួនចំណែកស្មើគ្នា ឬ មួយភាគបួន។ នៅក្នុងផ្នែកនេះ សិស្សបន្ថែមពាក្យ "បីចំណែកស្មើគ្នា" ទៅវាក្យសព្ទរបស់ពួកគេ។

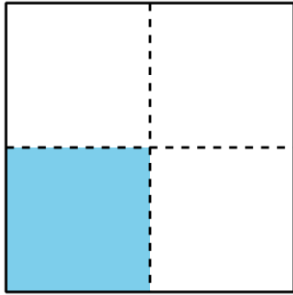
បន្ទាប់ពីការវិភាគឧទាហរណ៍ និងមិនមែនឧទាហរណ៍ សិស្សស្គាល់ចំណែកស្មើគ្នា ហើយបែងចែកចតុកោណកែងទៅជាពីរចំណែកស្មើគ្នា បីចំណែកស្មើគ្នា ឬនួនចំណែកស្មើគ្នា។ រូប ត្រូវបានបែងចែកតាមវិធីផ្សេងគ្នាដើម្បីបង្កើតការយល់ដឹងថាចំណែកស្មើគ្នាៗនៃ ចំណែកដូចគ្នាទាំងមូលមិនចាំបាច់មានរូបដូចគ្នាទេ។ ពួកគេយល់ថាប្រសិនបើចំណែកទាំង មូលត្រូវបានបែងចែកជាចំនួនដូចគ្នានៃចំណែកស្មើគ្នា, ឈ្មោះនៃចំណែកគឺដូចគ្នា. ឧទាហរណ៍ ក្នុងរូបភាពបង្ហាញថាកាំរ័ត្រូវបានបែកចែកជានួនចំណែកស្មើគ្នា ដំបូងប្រើត្រីកោណតូចជាង ហើយបន្ទាប់មកប្រើកាំរ័តូចជាង។ ពួកគេក៏មាន 2 ចំណែកស្មើគ្នា, 3 ចំណែកស្មើគ្នា, និង 4 ចំណែកស្មើគ្នា ចំណែកនីមួយៗបង្កើតបានជាចំណែកទាំងមូលមួយ។

ឈ្មោះ:

កាលបរិច្ឆេទ

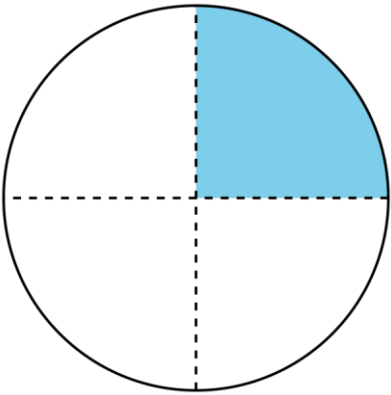
ពេលវេលា

ផ្នែក C: ពេលវេលានៅលើនាឡិកា

ផ្នែកនេះបន្តផ្ដោតលើភាសានៃប្រភាគ នៅពេលដែលសិស្សប្រើការយល់ដឹងរបស់ពួកគេអំពីបួនចំណែកស្មើគ្នា និងមួយភាគបួនដើម្បីប្រាប់ពេលវេលា។ នៅក្នុងផ្នែកនេះ ដំបូងសិស្សធ្វើការតភ្ជាប់រវាងនាឡិកាអាណាឡូក និងរង្វង់ដែលបែងចែកទៅជាបួនចំណែកស្មើគ្នា ដើម្បីប្រាប់ពេលវេលាដោយប្រើ "លើសកន្លះម៉ោង" "លើសដប់ប្រាំនាទី" និង "ដប់ប្រាំនាទី" ។

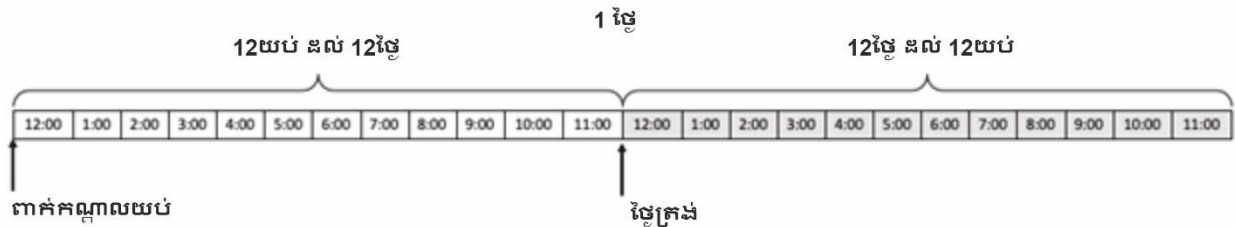
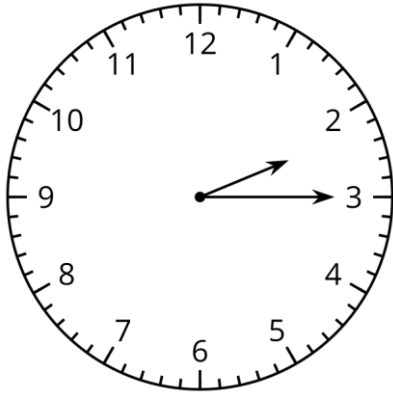
សិស្សទទួលស្គាល់ថាទ្រនិចម៉ោងនៅលើនាឡិកាអាណាឡូកផ្លាស់ទីទៅម៉ោងបន្ទាប់នៅពេលដែលពេលវេលាកន្លងផុតទៅ ហើយពួកគេរាប់រំលងដោយ 5 ដើម្បីប្រាប់ពេលវេលាក្នុងចន្លោះពេល 5 នាទី។ ពួកគេវាស់វែងឱ្យពេលវេលានៅលើនាឡិកាអាណាឡូក ដោយគូរទ្រនិចម៉ោង និងនាទី ហើយសរសេរពេលវេលាជាលេខ។

ឈ្មោះ:

កាលបរិច្ឆេទ

ពេលវេលា

សិស្សយល់ថារៀងរាល់ម៉ោងនៅលើនាឡិកាមួយថ្ងៃចែកចេញជាពីរពេលដោយមួយពេលមាន 12 ម៉ោង ហើយត្រូវបានហៅកាត់ថា a.m. និង p.m. ដើម្បីបែងចែករវាងពេលវេលានៃថ្ងៃ។ នៅចុងបញ្ចប់នៃផ្នែកនេះ សិស្សភ្ជាប់ ពេល a.m. និង p.m. សម្រាប់សកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ។

ផ្នែក D: តម្លៃនៃលុយ

នៅក្នុងផ្នែកនេះ សិស្សបន្តអភិវឌ្ឍន៍ភាពស្ទាត់ជំនាញជាមួយនឹងការបូក និងការដកត្រឹម 100។ ពួកគេកំណត់អត្តសញ្ញាណកាត់ដូចជា កាក់មួយភាគបួន កាក់ដប់សេន កាក់ប្រាំសេន និងមួយភាគមួយរយសេន ហើយស្វែងរកតម្លៃសរុបនៃលំដាប់លេខកាក់ផ្សេងៗគ្នា។ ពួកគេយល់ថា 1 ដុល្លារមានតម្លៃស្មើនឹង 100 សេន ហើយដោះស្រាយបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងប្រាក់ដុល្លារ និងសេន។

សាកល្បងវានៅផ្ទះ!

ជិតចប់វគ្គ សូមសុំឱ្យសិស្សរបស់អ្នកធ្វើកិច្ចការខាងក្រោម៖

- ស្វែងរករូបផ្សេងៗគ្នានៅជុំវិញផ្ទះ (ពិន្ទុរង្វាន់សម្រាប់ការស្វែងរករូបដែលមិនមែនជារូបប្រពៃណី!)
- ប្រាប់ពេលវេលានៅលើនាឡិកាអាណាឡូក។
- យកកាក់ខ្លះចេញ ហើយកំណត់តម្លៃនៃលំដាប់លេខកាក់។

សំណួរដែលអាចមានប្រយោជន៍នៅពេលពួកគេធ្វើការ៖

- តើអ្នកបានដឹងថាវាជា (ឈ្មោះរូប) ដោយរបៀបណា?
- តើអ្នកបានកំណត់ពេលវេលាដោយរបៀបណា?

ឈ្មោះ:

កាលបរិច្ឆេទ

ពេលវេលា

- តើនេះជាការប្រភេទអ្វី? តើវាមានតម្លៃប៉ុន្មាន?
- តើអ្នកបានគណនាតម្លៃសរុបនៃការបូកផ្សំកាក់ដោយរបៀបណា?

© CC BY 2021 Illustrative Mathematics®